

Interpres

Parmakkapı, İmam Sokak Ziya bey Han Kat 4
Tei. : 44 72 34
Beyoğlu

No.

12.5 Subat 1967

2

ABC(İst)

RESİM SEZER
TANSUG

Mahalli biçim iradesi yönünden

Diğer sanat kollarındaki olduğu gibi resimde de ferdeleşme olgusu bugün pratikte karşılaştığımız sorunun en önemlisini teşkil etmektedir. Türkiye'de Batıyla girişilen teknik ve biçim alışverişinin çok defa çıkma-za sürüklenmesinin nedeni bu olgunun yeterince kavranmamış ve mahalli kaynakların bu yönde araştırılmasında yavaş kalınmasıdır. Biçimlendirici insan iradesi her zaman mahalli bir davranıştan hızını almakta ve ferdeleşme sorunu da bu davranış tarzı içinde yerini bulmaktadır. Mutlak kavramlardan hareket eden bir tavır ferdeleşme olgusunda mahalli diyalogun oynadığı büyük rolden habersiz göründükçe biçim imkânlarının temeline hâkim olmak başarısını kolay kolay elde edemiyebilmektedir.

Resmin Batının önce naturalist daha sonra soyut biçimler dünya-

sına dönüşü Batılı ressamın yaratış tarzına ve biçimlendirme iradesine de dönüş anlamını taşımıyordu. Bu sadece yeni bir malzeme dünyasıydı ve şimdi bu yeni malzemenin ferdi bir açıdan değerlendirilmesi söz konusudur.

Batılılaşma taassubunu temsil eden çevrelerde gelen bir hatalar serisi olduğu meydandadır ve taassup temel irade ve zihniyet yönünden de Batılı olmak hülyası içinde ağır ağır mahva sürüklenmektedir. Şimdi bunun yerini genç ve taze bir gerçekçi duygu, en katı gibi duran Osmanlı kalıbında zengin bir gerçek duyarlığı keşfeden ve kalıplar çeşitlenen tekrarında ferdeleşme sürecinin ilk ipuçlarını görebilen bir göz olmaktadır. Türk insanı ağır ağır kendi yaratıcı iradesine yöneliyor.

Bu bir gerçektir. Bugün mahalli iradenin i-

nancına bağlı olanlar Batı taassubunu temsil eden nice mütercimi dize getirecek güce erişmek üzeredirler.

Sanatçılar arasında mahalli diyalogun imkânlarını kavrayanlar ferdeleşme olgusuna özentiyi aşan bir bilinç katacaklar ve kültür yaratan gerçek formasyona bu yoldan erişeceklerdir.

Bugün Türkiye'de resim faaliyeti usta kişilerin elinde oldukça insan davranışının araştırılması bakımından tahmini de aşan bir ciddiliktedir. Tıpkı nakışta dille uğraşan kişiler için alınması gerekli büyük bir ders olduğu gibi Türkiyenin her alanındaki faaliyet için insanın kendi iradesini gerçekleştirme ve ferdi bir uygarlığın temelini yerleşen en haysiyetli en somut taş olması yönünden alınacak çok ders yatmaktadır resimde...